

تطابق با جهان در حال تغییر

سخنرانی رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری

در

کنفرانس گروه مشورتی گزارشگری مالی اروپا

✍️ فروزان جانمردی

آندریاس بارکو (Andreas Barckow)، رئیس هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری^۱ (IASB)، در کنفرانس گروه مشورتی گزارشگری مالی اروپا^۲ (EFRAG) در تاریخ ۱۰ دسامبر ۲۰۲۴ مطالب مهم و اساسی را ارائه کرد. او توضیح داد که چگونه استانداردهای حسابداری^۳ (AS) زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی^۴ (IFRS) در بازارهای مالی شفافیت و اعتماد ایجاد و بازارهای جهانی را از طریق یک زبان مالی مشترک به هم متصل کرده است. او تأکید کرد که اثربخشی هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بر اساس ایجاد توازن بین شفافیت و اعتماد با درک عمیق از واقعیتها و اولویتهای اقتصادی متنوع در میان حوزه‌های گزارشگری شکل گرفته است. او نتیجه گرفت در حالی که گزارشگری مالی سنتی پایه‌ای برای تحلیل انعطاف‌پذیری و ظرفیت یک شرکت برای رشد باقی می‌ماند، می‌توان آن را با سایر شکل‌های گزارشگری تکمیل کرد تا چشم‌انداز وسیع‌تری ارائه دهد.

دهید به شما نشان دهم که چگونه این اعتماد را از طریق مأموریت و کار خود پیش می‌بریم.

مأموریت ما فراهم کردن شفافیت، پاسخگویی و کارایی برای بازارهای مالی در سراسر جهان است. ما با تقویت اعتماد و ثبات مالی در اقتصاد جهانی به منافع عمومی خدمت می‌کنیم. پذیرش جهانی استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌عنوان زبان مشترک گزارشگری مالی در سراسر مرزها، نشان‌دهنده این اعتماد در عمل است.

اجازه دهید مثالهای عینی از سال گذشته را بازگو کنم که نشان می‌دهد چگونه این زبان رایج به مزایای دنیای واقعی تبدیل می‌شود.

امسال با انتشار **استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۸ (IFRS 18)** با عنوان «الزامهای ارائه و افشا در صورتهای مالی»، به نقطه عطف مهمی رسیدیم. این استاندارد نشان‌دهنده مهمترین تغییر در نحوه گزارش عملکرد مالی از زمان معرفی استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی

به‌طور روزافزون

از حرفه ما پرسیده می‌شود که

آیا گزارشگری مالی سنتی

مربوط بودن خود را

از دست داده است یا خیر

پاسخ من به این سوال یک

«نه» قاطع است

صبح همگی بخیر، هم برای حاضران در اینجا و هم برای کسانی که از راه دور برای این کنفرانس سالانه به ما می‌پیوندند. من از گروه مشورتی گزارشگری مالی اروپا به‌خاطر دعوت برای ارائه نکته‌هایی در مورد این‌که چگونه هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری، شفافیت و رقابت را در زمانهای چالش‌برانگیز پیش برده و همچنان می‌برد، سپاسگزارم.

ارتباط بازارهای جهانی با زبان مشترک

بیست سال پیش، به‌کارگیری گسترده استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، عصر جدیدی از شفافیت در گزارشگری شرکتی را آغاز کرد. این لحظه مهم توسط اروپا هدایت شد، که گام مهم اجباری کردن به‌کارگیری استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌وسیله شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس در سراسر کشورهای عضو را برداشت. **استرالیا (Austra- lia)**، **هنگ‌کنگ (Hong Kong)**، **زلاندنو (New Zealand)** و **آفریقای جنوبی (South Africa)** نیز در همان زمان به استفاده‌کنندگان اولیه تبدیل شده و این شتاب را تقویت کردند. به‌تازگی، نزدیک به ۱۵۰ حوزه گزارشگری، استفاده از استانداردهای حسابداری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برای همه یا اکثر شرکت‌های بورسی الزام کرده‌اند. چنین پذیرش گسترده‌ای بر شناخت جهانی و تقاضا برای استانداردهای گزارشگری مالی یکنواخت و باکیفیت تاکید می‌کند.

در حالی که استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌تنهایی رقابت‌پذیری ایجاد نمی‌کنند، اما پایه و اساس رقابت موثر بین کسب‌وکارها را در اقتصاد جهانی ایجاد می‌کنند. شفافیت در این امر نقش اساسی داشته است و امروز ارزش آن را دارد که در مورد پیشرفت‌هایمان و چالش‌های مشترکی که باید همراه با ذینفعان خود از آن عبور کنیم، فکر کنیم.

تقویت اعتماد از طریق شفافیت

شفافیت باعث ایجاد اعتماد در بازارهای مالی می‌شود. اجازه

بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۵ (IFRS 15) با عنوان «درآمد حاصل از قرارداد با مشتریان». این بررسیها تایید کرد که هر دو استاندارد اطلاعات مفیدی را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهند. این اعتبارسنجی دنیای واقعی به ما کمک می‌کند اطمینان پیدا کنیم که استانداردهای ما گزارش اطلاعات شفاف و درخور اعتماد را در محیط اقتصادی پیش‌بینی‌ناپذیر امروز، تسهیل می‌کنند.

تایید تنوع در دنیای به‌هم‌پیوسته

شفافیت و اعتماد باید با داشتن درکی عمیق از واقعیتها و اولویتهای اقتصادی متنوع همراه باشد.

دسترسی جهانی ما به این معنی است که ما باید از نیازهای مختلف ذینفعان در اقتصادهایی با شرایط بسیار متفاوت آگاه باشیم. حوزه‌های گزارشگری و مناطق مختلف در مراحل مختلف توسعه اقتصادی هستند و به‌طور طبیعی اولویتهای متفاوتی خواهند داشت. در حالی که مأموریت ما برای کمک به سرمایه‌گذاران برای گرفتن تصمیمهای خوب تخصیص سرمایه مورد تایید جهانی قرار می‌گیرد، واقعیت عملی ممکن است بسته به این‌که اهل کجا هستید، بسیار متفاوت به‌نظر برسد.

به‌عنوان مثال، برخی از حوزه‌های گزارشگری ممکن است با ناامنی **جغرافیای سیاسی**^۶ و اقتصادی دست‌وپنجه نرم کنند، در حالی که برخی دیگر می‌خواهند نوآوریهای فناورانه را در اولویت قرار دهند تا رشد را افزایش دهند. این واقعیتهای اقتصادی متنوع بر نحوه اجرا و درک استانداردهای حسابداری ما تاثیر می‌گذارد. در این زمینه، دیدگاه‌های اروپایی در مورد گزارشگری مالی بدون شک مهم هستند، اما آن‌ها تنها بخشی از چشم‌انداز جهانی را نشان می‌دهند. ما باید تنوع را بشناسیم و به آن احترام بگذاریم و اطمینان پیدا کنیم که همه صداها شنیده می‌شوند.

این موضوع مرا به یک اصل اساسی در حوزه کاری‌مان هدایت می‌کند. برای این‌که به‌عنوان یک استاندارد‌گذار جهانی به‌طور واقعی موثر باشیم، باید گستره کامل دیدگاه‌هایی را که دریافت می‌کنیم، در نظر بگیریم و در عین حال نسبت به مسائل محلی و منطقه‌ای حساس باشیم. در نظر گرفتن دیدگاه‌های متنوع به

واقعیتهای اقتصادی

متنوع بر نحوه اجرا و

درک استانداردهای حسابداری

ما تاثیر می‌گذارد

گزارشگری مالی است. استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۸، سه مجموعه الزام را برای بهبود گزارش عملکرد مالی شرکتها معرفی می‌کند:

- اول، شرکتها از ساختاری منسجم و بهبودیافته در صورت سودوزیان خود با دسته‌بندیها و جمع‌بندیهای فرعی تعریف‌شده استفاده خواهند کرد که مقایسه را برای سرمایه‌گذاران آسانتر می‌کند.

- دوم، استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۱۸ همچنین شفافیت معیارهای عملکرد تعریف‌شده از سوی مدیریت را افزایش خواهد داد.

- سوم، مستلزم گروه‌بندی مفیدتر اطلاعات در صورتهای مالی است.

این پیشرفتهای اطلاعات بهتری در مورد عملکرد مالی شرکتها و نقاط یکنواخت دارای **تکیه‌گاه**^۵ برای تحلیلها در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد.

تعهد ما به شفافیت همچنین به کسب اطمینان از این‌که استانداردهای موجود ما هدفهای خود را برآورده می‌کند، گسترش می‌یابد. در این سال، بررسیهای پس از اجرای دو استاندارد اصلی را به نتیجه رساندیم: یکی در مورد الزامهای کاهش ارزش در **استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۹ (IFRS 9)** با عنوان «ابزار مالی» و دیگری در مورد **استاندارد**

خواسته‌های متنوع و گاه رقابتی، به هر نوع نگرانی رسیدگی کنیم.

در مشاوره دستور کار ۲۰۲۲ خود، معیارهای خاصی را برای ارزیابی پروژه‌های احتمالی، با تمرکز بر تاثیر و عملی‌بودن، اعمال کردیم. فرایند انتخاب، در مرکز خود نیازهای سرمایه‌گذار را اولویت‌بندی و در عین حال، استفاده کارآمد از منابع را تضمین می‌کند. در طول مشورتخواهی، سرمایه‌گذاران سه پروژه با اولویت بالا را شناسایی کردند که ما به آن‌ها رسیدگی می‌کنیم:

- بهبود گزارشگری نااطمینانیهای مرتبط با آب‌وهوا در گزارشگری مالی؛
- شروع یک پروژه پژوهشی برای بررسی الزامهای صورت جریانه‌های نقدی در استانداردهای حسابداری زیرمجموعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی؛ و
- بررسی حسابداری برای داراییهای نامشهود، همانطور که پیش از این نیز ذکر کردم.

در حالی که این پروژه‌ها از حمایت قوی سرمایه‌گذاران برخوردار شدند، اما هر پروژه‌ای که در دستور کار ما قرار دارد، نیازمند حمایت قوی سرمایه‌گذار برای اولویت‌گرفتن نیست. همچنین، دستور کار ما نمی‌تواند به نگرانیهای تک‌تک ذینفعان رسیدگی کند. چالش در خصوص انتخابهایی است که در عین رعایت محدودیتهای منابع، اثرگذاری را به‌حداکثر می‌رساند. همچنین باید هزینه تغییر را به‌دقت در نظر بگیریم. تغییر استانداردهای ما بر شرکتها در سطح جهانی تاثیر می‌گذارد و تحمل این تاثیر هم برعهده آن‌هایی است که درخواست تغییر کرده‌اند و هم آن‌ها که درخواست انجام هیچ تغییری نکرده‌اند. ایجاد تعادل بین نیاز به بهبود در مقابل اهمیت ثبات به این معنی است که ما برای هر پروژه جدید مانع بزرگی را تعیین می‌کنیم. همانطور که برای مشاوره دستور کار بعدی خود آماده می‌شویم، این ملاحظات برای هدایت کار ما ادامه خواهند داشت.

مربوط‌بودن گزارشگری مالی در دنیای در حال تغییر

همانطور که در مورد پیشرفتی که با هم داشته‌ایم و گامهایی که برای رویارویی با چالشهای فعلی برمی‌داریم فکر می‌کنیم،

این معنا نیست که می‌توانیم یا باید به هر اولویتی بپردازیم، بلکه به این معناست که به یک رویکرد شفاف و ساختاریافته برای حل مشکلات نیاز داریم.

ما این اصل را از طریق فرایند باز و فراگیر خود شامل تعامل فعال با سهامداران در سراسر جهان به اجرا درمی‌آوریم. پروژه ما در مورد **داراییهای نامشهود**^۶ این رویکرد را نشان می‌دهد: ذینفعان ما توافق دارند که حسابداری جاری برای داراییهای نامشهود نیاز به بهبود دارد؛ با این حال اظهارنظر آن‌ها در مورد مشکلات و راه‌حلهای آن‌ها متفاوت است. این تنوع نظرها با سرعت بالای تغییر دنیای تجارت امروز تقویت می‌شود، جایی که شرکتها به‌طور روزافزون متوجه می‌شوند که پارادایمهای گزارشگری سنتی، مدلهای کسب‌وکارشان را به‌طور صادقانه منعکس نمی‌کنند؛ به‌ویژه وقتی صحبت از محرکهای ارزش نامشهود می‌شود. این کار ما را هم پیچیده و هم دارای فوریت می‌کند. هر راه‌حلی که پیشنهاد می‌کنیم باید برای مدلهای تجاری و حوزه‌های گزارشگری مختلف قوی و کاربردی باشد. در این محیط تنوع و تغییر، ما از طریق مشاوره با ذینفعان به پروژه داراییهای نامشهود می‌پردازیم: ابتدا با شناسایی واضح مشکلاتی که نیاز به حل دارند، و سپس با درک این‌که چگونه باید کار خود را برای ارائه بهبودهای به موقع به بازار انجام دهیم.

برنامه‌ریزی هدفمند

تدوین دستور کار، چگونگی برنامه‌ریزی هدفمند ما است و درک ما از نیازهای ذینفعان را در برنامه‌ریزی بلندمدت خود گنجانده است. یکی از متداول‌ترین سوالهایی که دریافت می‌کنم این است که چگونه تصمیم می‌گیریم چه چیزی را در برنامه کاری خود قرار داده و چه چیزی را در آن قرار ندهیم. با نزدیک شدن به چرخه بعدی مشورتخواهی دستور کار هیئت، این سؤال اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

فرایند تنظیم دستور کار ما باز و مشورتی است. ما معیارهای خود را منتشر می‌کنیم، به دنبال ورودی هستیم و تصمیمهای خود را به‌وضوح اطلاع‌رسانی می‌کنیم. این رویکرد شفاف و فراگیر به همه ذینفعان اجازه می‌دهد تا در شکل‌دهی مسیر ما صدای خود را داشته باشند؛ حتی اگر نتوانیم با توجه به

صورت‌های مالی محدودیتهای خود را دارند و ما باید در مورد آنچه که آنها می‌توانند و نمی‌توانند انجام دهند، واقع‌بین باشیم. آنها از مفاهیم، اصول و قراردادهای مورد توافق پیروی می‌کنند. صورت‌های مالی برای ثبت زمان حال و مستندسازی گذشته طراحی شده‌اند؛ نه پیش‌بینی آینده. این مرزبندی، ثبات و اطمینان‌پذیری را تضمین می‌کند، اما دامنه آنچه صورت‌های مالی می‌تواند ارائه دهد را نیز محدود می‌کند.

این محدودیتها به چیزی کمک می‌کند که من آن را **فاصله انتظارات**^۹ می‌نامم. در حالی که سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان به‌طور روزافزون به دنبال دیدگاه‌های معطوف به آینده هستند، صورت‌های مالی به‌تنهایی نمی‌توانند به همه پرسشهای آنها پاسخ دهند. اینجاست که برقراری ارتباط با ایجاد پیوندهای معنادار بین انواع مختلف اطلاعات مانند **گزارشگری پایداری و گزارشگری روایتی**^{۱۰}، ضروری می‌شود. هنگامی که انواع مختلف این گزارشگری به‌طور موثر به هم متصل می‌شوند، سرمایه‌گذاران تصویری جامع‌تر و درک روشنتری از نحوه ارتباط ریسکها و فرصتهای مختلف و نحوه ارتباط موقعیت فعلی یک شرکت با چشم‌اندازهای آینده کسب می‌کنند.

با این حال، ما باید به‌خاطر داشته باشیم که این پل را نمی‌توان فقط با تغییر الزامهای حسابداری یا با بارگذاری بیش از حد گزارشهای مالی با پیچیدگی بیش از حد ایجاد کرد. مرزهای صورت‌های مالی برای یک هدف وجود دارد. در حالی که شفافیت بسیار مهم است، اما راه‌حلی برای همه مشکلاتی که با آن روبه‌رو هستیم نیست. قابلیت مشاهده کردن اطلاعات، چالشهای اساسی را حل نمی‌کند. گزارشگری در مورد ریسکهای آب‌وهوایی نمونه‌ای در این زمینه است: صرف شفافیت در مورد این‌که چگونه شرکتها تحت‌تاثیر تغییرات آب‌وهوایی قرار می‌گیرند و در آن نقش دارند، به خودی خود تغییری در سکونت‌پذیری سیاره ما ایجاد نخواهد کرد. اما اطلاعات شفاف در مورد ریسکهای مرتبط با آب‌وهوا، پیش‌نیاز مهمی برای تصمیم‌گیرندگان برای یک اقدام آگاهانه است.

مسیر پیش‌رو در شناخت این نکته پیش می‌رود که

ما باید تنوع را بشناسیم

و به آن احترام بگذاریم و

اطمینان پیدا کنیم که

همه صداها شنیده می‌شوند

زمان آن فرا رسیده است که توجه خود را به آینده گزارشگری مالی سنتی معطوف کنیم. به‌طور روزافزون از حرفه ما پرسیده می‌شود که آیا گزارشگری مالی سنتی مربوط‌بودن خود را از دست داده است یا خیر. پاسخ من به این سوال یک «نه» قاطع است.

گزارشگری مالی سنتی در مرکز جهان گزارشگری شرکتی باقی می‌ماند و چشم‌انداز ثابت و درخور اعتمادی را از وضعیت و عملکرد مالی شرکت ارائه می‌دهد. صورت‌های مالی به‌عنوان نقاط اتکا در گزارشگری شرکتی عمل و مفاد و زمینه حیاتی را فراهم می‌کنند. همچنین، سرمایه‌گذاران از این اطلاعات برای ارزیابی جریانهای نقدی آتی و حسابداری مدیریت استفاده می‌کنند.

در عین حال، تاکید روزافزون بر اتصال، نحوه نگرش ما به هدف و دامنه گزارشگری مالی را تغییر می‌دهد. به‌طور معمول، صورت‌های مالی به‌عنوان **کانون مرکزی**^۸ در نظر گرفته شده و تمام اطلاعات دیگر به آنها متصل می‌شدند. به‌تازگی، این دیدگاه برای تشخیص اهمیت ارتباط صورت‌های مالی با سایر شکلهای گزارشگری مالی با هدف عمومی، مانند افشای پایداری، برای ارائه تصویری جامع‌تر از فعالیتهای یک شرکت، در حال تکامل است.

به بافت جهانی متنوعی که در آن فعالیت می‌کنیم، احترام می‌گذارد. موفقیت ما در پیشبرد استانداردهای گزارشگری مالی جهانی همیشه بر اساس درک و هدف مشترک بنا شده است.

برای رویارویی با چالشهای پیش‌رو، استدلال می‌کنم که شفافیت باید با هوشیاری برای شناسایی مسایل نوظهور، سازگاری برای پرداختن به آن‌ها به‌طور موثر و فراگیری برای منعکس کردن وسعت دیدگاه‌هایی که زیست‌بوم مالی جهانی ما را شکل می‌دهند، ترکیب شود. با وفادار ماندن به مأموریت خود و همچنین تکامل برای برآورده کردن خواسته‌های جدید، می‌توانیم اطمینان بدهیم که گزارشگری مالی می‌تواند به ایجاد اعتماد و حمایت از بازارهای جهانی ادامه دهد. من مطمئن هستم که با همکاری مشترک می‌توانیم به این مهم برسیم.

خوشحالم که در قسمت گفتگوی شورا به بررسی دیدگاه‌های مختلف در مورد گزارشگری مالی خواهیم پرداخت. از توجه شما متشکرم. من مشتاقانه منتظر ادامه گفتگوهایمان در مورد این موضوعهای مهم هستیم.

پانوشته‌ها:

- 1- International Accounting Standards Board (IASB)
- 2- European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)
- 3- Accounting Standards (AS)
- 4- International Financial Reporting Standards (IFRS)
- 5- Anchor
- 6- Geopolitical
- 7- Assets
- 8- Central Hub
- 9- Expectation Gap
- 10- Sustainability and Narrative Reporting

منبع:

• **Adapting to a Changing World—Keynote Address by the IASB Chair at the EFRAG Conference, IFRS.org, 10 December 2024**

گزارشگری موثر مستلزم داشتن درک روشنی از هدف هر گزارش است. صورتهای مالی سنتی، پایه و اساس ما برای درک انعطاف‌پذیری شرکت، توانایی آن در رویارویی با چالشها و ظرفیت آن برای رشد باقی می‌ماند، اما سایر شکلهای گزارشگری می‌توانند دیدگاه ما را گسترش دهند. موفقیت در انتخاب بین شکلهای رایج و جدید گزارشگری نیست، بلکه در درک چگونگی کامل کردن و اتصال آن‌ها به یکدیگر است. هنگامی که اطلاعات به‌طور یکپارچه بین انواع گزارشهای مختلف جریان می‌یابد، می‌توانیم تصویری جامع از عملکرد و چشم‌انداز شرکت ایجاد کنیم- اگرچه مهم است که اذعان کنیم حتی در آن صورت هم به همه پرسشها پاسخ داده نخواهد شد.

نتیجه‌گیری

نقش ما تضمین این نکته است که گزارشگری مالی همچنان نیازهای جهانی در حال تغییر را برآورده می‌کند و در عین حال

صورتهای مالی

محدودیتهای خود را دارند و

ما باید در مورد آنچه که آن‌ها

می‌توانند و نمی‌توانند

انجام دهند

واقع بین باشیم